

DEEL 1 – BASISTOOLKIT FILOSOFEREN MET KINDEREN

Hallo, wat leuk dat je meer wil weten over met gedachten spelen met kinderen. In vier stappen kun je leren hoe je een kunt beginnen met filosoferen met kinderen. Daarna ben je klaar voor de start!

Eerst bespreken we wat een filosofisch gesprek eigenlijk is.

Dan staan we even stil bij wat je moet weten voordat je begint en kijken we hoe je het best kunt beginnen aan zo'n gesprek

In deel drie komt het gesprek zelf aan de orde en geven we handvatten om dat gesprek gaande te houden.

Tenslotte kijken we nog even naar de afronding van het gesprek. Dit is dus de indeling van deze basistoolkit:

1. Wat is filosofische gesprek
2. Een goed begin - stimulus en beginvraag
3. Het gesprek
4. Afronden van het gesprek

Deel 1: Wat is een filosofisch gesprek eigenlijk?

Om te beginnen ben je in een filosofisch gesprek niet op zoek naar het antwoord. Sterker nog, er zijn geen goed of foute uitkomsten van zo'n gesprek.

Je bent niet op zoek naar concrete kennis (waarom is de lucht is blauw?) en ook niet naar een mening (wat vind je van de film The Lion King?). Dat kunnen natuurlijk interessante gesprekken worden, maar dat is niet filosofisch. Hetzelfde geldt voor mooie gesprekken met kinderen over hoe ze zich voelen; belangrijk maar niet filosofisch.

In een filosofisch gesprek onderzoek je iets aan de hand van elkaars gedachten, observaties en redeneringen. Je kunt bijvoorbeeld goed filosoferen over vriendschap, over waarom iets waardevol is, over eerlijkheid, vrijheid.

Maar praten over wat er gebeurt als hond Bikkel morgen een kat wordt, dat is dan weer

niet filosoferen. Dat dreigt al snel fantaseren te worden. Ook leuk, maar niet wat we bedoelen. Wat wel weer een mooi filosofisch gesprek over identiteit kan opleveren is de vraag of Bikkel dan nog Bikkel mag heten. En waarom wel of niet?

Een filosofisch gesprek leent zich heel goed kinderen allerlei belangrijke vaardigheden te leren. Ze rijmen allemaal op filosoferen.....

- Kinderen leren kritisch op hun eigen en andersmans gedachten te reflecteren
- Ze leren om logisch na te denken en redeneren.
- Ze leren om het standpunt van een ander te respecteren
- Ze leren om geweldloos te communiceren, ook a;s ze het niet met elkaar eens zijn.
- Ze leren en durven iets anders dan 'de groep' te beweren
- Ze leren om samen een nieuwe opvatting te creëren
- Ze leren met denkbeelden experimenteren
- Ze leren verschillen accepteren.
- En dan nog eentje, heel belangrijk maar niet rijmend: ze leren luisteren naar elkaar.

Allemaal belangrijke vaardigheden om vreedzaam samen te kunnen leven in een snel veranderende wereld. Ze leren een houding aan te nemen waarbij een vraag misschien wel waardevoller is dan een antwoord.

Nieuwsgierig naar hoe je dat gesprek dan begint en voert? Ga verder naar deel 2.